


# SUOMEN HISTORIAN KÄÄNNEKOHTIA

SORTOKAUDET

A stylized, dark teal silhouette of a mountain range is positioned in the bottom right corner of the slide, extending from the right edge towards the center.


# TUNNISTA TYYLISUUNTA

- ◆ 1800-luku:
  - ◆ Kansallisromantiikka
  - ◆ Naturalismi
  - ◆ Realismi
  - ◆ Impressionismi
  - ◆ Symbolismi
  - ◆ (Uusklassismi, uusgotiikka, uusrenessanssi jne)
- 

# TUNNISTA TYYLISUUNTA

- ◆ 1900-alku
- ◆ Jugend
- ◆ Ekspressionismi
- ◆ Kubismi
- ◆ Abstrakti taide
- ◆ Naivismi
- ◆ (Futurismi, dadaismi, postimpressionismi jne)

# TUNNISTA TYYLISUUNTA

- ◆ 1920 akaen
  - ◆ Art deco
  - ◆ Surrealismi
  - ◆ Bauhaus
  - ◆ Funktionalismi
  - ◆ Sosialistinen taide
  - ◆ Fasistinen taide
  - ◆ jne
- 
- A stylized, layered mountain range graphic in shades of teal and blue, located in the bottom right corner of the slide.

# SUOMI SILMÄTIKUKSI

- ◆ Venäjä alkoi epäillä Suomen luotettavuutta 1800-luvun lopussa
- ◆ Syy: sodanuhka – Venäjä piti Suomea puolustuksen heikkona lenkkinä
- ◆ Kansallisuusaate voimistui Suomessa ja Venäjällä → ristiriidat kärjistyivät
  - Fennomania korosti Suomen erikoisasemaa
  - Panslavismi halusi sulattaa vähemmistöt venäläisiksi


# MAAKUNTA VAI VALTIO?

- ◆ Kiista: onko Suomen erityisasema pysyvä vai voiko keisari peruuttaa sen
  - Oliko Aleksanteri I:n lupaus myös hänen seuraajiaan sitova?
- ◆ Katkerat kiistakirjoitukset lehdistössä
- ◆ Venäläisten tavoitteena muuttaa Suomi venäläiseksi maakunnaksi

# SUOMEN ERIVAPAUDET POIS

- ◆ Venäjä halusi:
  - Yhtenäinen lainsäädäntö
  - Venäjän kieli virkakieleksi
  - Virkojen avaaminen venäläisille
  - Venäjän raha ja postimerkit käyttöön
  - Tullirajan poisto
  - Suomalaiset Venäjän armeijaan jne.

# SORTOA VAI YHDENMUKAISTAMISTA?

- ◆ Venäjä halusi yhdenmukaistaa Suomen olot muuta Venäjää vastaavaksi
  - ◆ Suomalaiset pitivät autonomian kaventamista epäoikeudenmukaisena sortona → "Sortokaudet"
  - ◆ 1.Sortokausi 1899 – 1905
  - ◆ 2.Sortokausi 1908 – 1914
- 

# ENSIMMÄINEN SORTOKAUSI

- ◆ 1900 venäjä määrättiin virkakieleksi
- ◆ 1901 lakkautettiin Suomen armeija
- ◆ 1902 Suomen posti ja rautatiet alistettiin Venäjän valvontaan
- ◆ Suomen virat avattiin venäläisille
- ◆ Sensuuria kovennettiin
- ◆ Lehtiä lakkautettiin
- ◆ Niskuroivia virkamiehiä karkotettiin
- ◆ 1903 Bobrikov sai diktaattorin valtuudet

# SUOMALAISTEN LEIRI HAJOSI

- ◆ Suomalainen puolue hajosi kahtia vanha- ja nuorsuomalaisiin
  1. Vanhasuomalaiset myöntövyyslinjalla
  2. Nuorsuomalaiset, ruotsalaiset, Maa-laisliitto (1906) ja SDP (1903) perustuslaillisella linjalla = vastustivat laittomuuksia
  3. **Aktivistit** käyttivät terroria (Bobrikovin murha)

# EDUSKUNTAUUDISTUS

- ◆ Tappiollinen sota Japania vastaan  
→ 1905 suurlakko
- ◆ Keisarin säädettävä perustuslaki →  
Suomeen maailman modernein  
kansanedustuslaitos
  - Yleinen ja yhtäläinen äänioikeus
  - Yksikamarinen -Naisille äänioikeus
- ◆ SDP voitti 1. vaalit
- ◆ Porvaripuolueilla yhdessä enemmistö

# TOINEN SORTOKAUSI



Hyökkäys. Eetu Isto. 1899

- ◆ 1908: sorto jatkui
- ◆ Niskuroiva eduskunta hajotettiin ja vastustelevat senaattorit vaihdettiin
- ◆ 1912 yhdenvertaisuuslaki venäläisti tärkeimmät virat
- ◆ Venäjä oli voittanut!